

tồn. Mặt khác, họ đã tạo ra giai cấp công nhân vô sản, những người sẽ loại bỏ họ giống như chính họ đã làm lu mờ tầng lớp quý tộc cai trị cũ.

Những gì diễn ra tiếp theo theo một cách nào đó thật đáng ngạc nhiên – tuy nhiên, không quá ngạc nhiên, nếu chúng ta nhớ lại chủ nghĩa lãng mạn Đức. Đó là một sự phê phán dữ dội và không hoàn toàn bất công đối với nền công nghiệp hiện đại, đối với toàn bộ thời đại máy móc, đối với tình trạng nô dịch áp đặt lên người công nhân bởi những tiền thân của dây chuyền lắp ráp. Người công nhân, Marx nói, bị nô dịch bởi máy móc và bởi những kẻ giám sát phục vụ cho giai cấp tư sản bóc lột. Và ở đây ông đi đến một cái ác khác: Người công nhân chỉ nhận được một phần nhỏ xíu trong số tiền lương đáng lẽ thuộc về mình.

Nhưng có một sự an ủi. Giai cấp tư sản lớn đã đè nén tất cả mọi người xuống cấp độ của giai cấp vô sản. Sự bành trướng quy mô lớn dường như giành chiến thắng trên mọi mặt trận. Những người thuộc tầng lớp tiểu tư sản, dù muốn hay không, cũng bị đẩy vào hàng ngũ của giai cấp vô sản. Và bên trong giai cấp vô sản, một nền văn minh mới đã tồn tại: mối quan hệ của người vô sản với vợ con, với nhà nước và quốc gia đã hoàn toàn khác biệt so với các khuôn mẫu cũ. Anh ta không có tổ quốc, không có đạo đức tư sản, không có tôn giáo. Và trong khi trong quá khứ chỉ có các nhóm thiểu số đấu tranh cho lợi ích của riêng họ, thì phong trào vô sản lại là một "phong trào độc lập của đại đa số vì lợi ích của đại đa số." Thêm vào đó, vì giai cấp vô sản là tầng lớp thấp nhất, là nền tảng của xã hội, nó không thể vươn lên nếu không làm nổ tung toàn bộ phần còn lại của xã hội.

Trong khi ở quá khứ, các phân đoạn xã hội nhỏ có thể vươn lên về mặt xã hội, thì người công nhân lại không thể làm được điều đó. Anh ta ngày càng trở nên nghèo khổ hơn dưới gót giày sắt của giai cấp tư sản. Tuy nhiên, cùng với giai cấp vô sản, giai cấp tư sản tự tạo ra những kẻ đào huyệt chôn chính mình. Sự sụp đổ của nó và chiến thắng của giai cấp vô sản đều không thể tránh khỏi. (Nhưng nếu lịch sử vận hành một cách "tự động", thì tại sao lại phải tổ chức một phong trào?) Người ta có thể hỏi như vậy.

Bài phê phán tiếp theo về sở hữu, giáo dục, đạo đức và tình cảm "tư sản" tràn ngập những từ ngữ mập mờ (*weasel words*), những sự thiếu chân thành nhỏ nhặt và những lời châm biếm xảo quyệt. Một cuộc tấn công gián tiếp được thực hiện bằng cách tuyên bố tất cả những giá trị này đã không còn tồn tại đối với đại đa số nhân dân. Chín phần mười dân số, Marx và Engels khẳng định, dù sao cũng chẳng có tài sản gì.